

Opinia

do ustawy o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (druk nr 717)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa, zgodnie z uzasadnieniem projektu, "ma na celu podniesienie rangi uroczystości oraz rocznic i świąt państwowych". Zmieniany art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych, wprowadza zalecenie, aby flagę państwową Rzeczypospolitej Polskiej podnosić lub umieszczać na budynkach mieszkalnych lub przed budynkami mieszkalnymi oraz na budynkach lub przed budynkami, w których prowadzi się działalność gospodarczą lub w innych miejscach – z okazji świąt i rocznic państwowych oraz innych uroczystości o zasięgu państwowym lub lokalnym.

Data wejścia ustawy w życie została określona na 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy, pochodzący z przedłożenia poselskiego, stanowił przedmiot prac sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Pierwotny projekt zawierał obowiązek podnoszenia flagi państwowej na budynkach lub przed budynkami mieszkalnymi oraz na budynkach lub przed budynkami stanowiącymi miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, z okazji uroczystości oraz rocznic i świąt państwowych. W trakcie prac komisja zrezygnowała z takiego obowiązku wprowadzając zalecenie umieszczania lub podnoszenia flagi państwowej w określonych w ustawie miejscach i okolicznościach. Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 54. posiedzeniu w dniu 19 listopada 2009 r. w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu komisji (druk sejmowy nr 1900).

III. Uwagi ogólne

Zgodnie z powszechnie przyjętą regułą tekst prawny powinien zawierać jedynie takie wypowiedzi, które służą wyrażaniu norm postępowania lub dokonania aktów konwencjonalnych. Wadliwe jest więc zamieszczanie w tekście prawnym jakichkolwiek wypowiedzi, które służą innemu celowi, np. uzasadnieniu wprowadzenia danych norm, zachęceniu do ich realizowania, upomnieniu, że dane normy powinny być przestrzegane.¹

Należy zwrócić uwagę, iż opiniowana ustawa, wprowadzając zalecenie z zakresie umieszczania flagi państwowej w określonych miejscach i okolicznościach, pozostaje w sprzeczności z dyrektywą wynikającą z § 11 Zasad techniki prawodawczej, zgodnie z którą w ustawie nie zamieszcza się wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych, a w szczególności apeli, postulatów, zaleceń, upomnień oraz uzasadnień formułowanych norm.

Wątpliwości może również budzić kwestia zmiany treści art. 7 ust. 3. Aktualnie obowiązujący przepis pozwala na umieszczanie flagi w dowolnym miejscu i czasie, z zachowaniem należytej czci i szacunku. Ustawa nowelizująca zastępuje dotychczasowe brzmienie poprzez wprowadzenie katalogu miejsc, w których zaleca się podnoszenie lub umieszczanie flagi, przy jednoczesnym zamknięciu katalogu okoliczności, w których zalecane jest wywieszanie flagi. W związku z powyższym powstaje wątpliwość czy w odbiorze społecznym nowa regulacja nie zostanie potraktowana jako zawężenie obowiązującego dotychczas uprawnienia.

Nie negując celu jaki przyświecał ustawodawcy tj. podniesienie rangi uroczystości państwowych i zachęcanie do manifestowania postaw patriotycznych, należy stwierdzić, że środek oddziaływania na postawy obywateli użyty do realizacji tego celu może okazać się nieskuteczny.

Iwona Kozera
młodszy legislator

---

¹ S. Wronkowska, M. Zieliński, *Komentarz do zasad techniki prawodawczej*, Warszawa 2004, s. 48.